

Pravidla městského názvosloví, zásady označování ulic a jiných veřejných prostranství, zásady označování městských obvodů a jejich částí (dále jen „Pravidla“)

Právní úprava názvů ulic a veřejných prostranství:

1. ust. § 27 až § 30, § 33, § 34 a § 84 odst. 2 písm. s) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“),
2. vyhláška Ministerstva vnitra č. 326/2000 Sb., o způsobu označování ulic a ostatních veřejných prostranství názvy, o způsobu použití a umístění čísel k označení budov, o náležitostech ohlášení o přecíslování budov a o postupu a oznamování přidělení čísel a dokladech potřebných k přidělení čísel, ve znění pozdějších předpisů,
3. obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 10/2022, Statut města Ostravy, ve znění pozdějších změn a doplňků.

Článek I Charakteristika ulice

1. Za ulici, jež musí mít svůj vlastní jedinečný název, se považuje:
 - a) komunikace, na níž se trvale nacházejí budovy, které jsou označeny popisnými a orientačními nebo evidenčními čísly,
 - b) komunikace, která má pro komunikační síť města zásadní orientační význam.
2. Za ulici, která nemusí mít vlastní jedinečný název, se považuje komunikace uvnitř obytných útvarů, zpřístupňující objekty a území, ukončená někdy i slepě, jež plní jen obslužnou funkci (dále jen „obslužná komunikace“).
3. Za jednu a tutéž ulici se považuje ulice, jež za předpokladu splnění podmínek uvedených v těchto pravidlech:
 - a) prochází katastrálním územím dvou nebo více městských obvodů,
 - b) tvoří s obslužnými komunikacemi k ní přiléhajícími kompaktní celek,
 - c) je zahnutá do oblouku, avšak dále se již nevětví nebo tvoří s obslužnými komunikacemi k ní přiléhajícími kompaktní celek,
 - d) je rozdělena ve svém průběhu pásem veřejné zeleně, chodníkem, cyklistickou stezkou apod.
4. Za jednu a tutéž ulici se nepovažuje:
 - a) ulice, která je rozdělena překážkou (např. lesem, parkem, stavbou apod.) na dvě části,
 - b) ulice, která je složena ze dvou spolu nesouvisejících částí položených vedle sebe,
 - c) ulice, která je zahnutá v pravém nebo ostrém úhlu na křižovatce s další ulicí.

Článek II Charakteristika veřejných prostranství

1. Pro účely těchto pravidel se za veřejné prostranství považuje třída, nábřeží, náměstí, park a sad.

2. Na tato veřejná prostranství se z hlediska městského názvosloví pohlíží jako na ulice (dále jen „ulice“) a platí pro ně zásady uvedené v těchto pravidlech.

Článek III Základní zásady pro pojmenování

1. Každá ulice musí mít svůj vlastní jedinečný název.
2. Na území města se nesmí vyskytovat dva totožné názvy ulic, tzv. duplicita názvu. K porovnání slouží rejstřík – Jmenný seznam ulic a veřejných prostranství města Ostravy vedený odborem vnitřních věcí Magistrátu města Ostravy, dostupný na webových stránkách statutárního města Ostravy.
3. Při navrhování názvů ulic se nesmí používat podobně znějící názvy nebo názvy s velmi podobnou grafickou podobou jména (např. Hlavní a Hlavní třída).
4. Názvy ulic se musí uvádět vždy v českém jazyce a ulice se nesmí pojmenovávat podle jmen žijících osob.
5. Název ulice nesmí urážet národní, národnostní nebo náboženské city občanů, nesmí být hrubý a nemravný.
6. V názvu ulice se nesmí vyskytovat jakákoliv propagace násilí, rasismu, národnostní nesnášenlivosti a totalitních ideologií.

Článek IV Obsahová stránka názvu

1. Ulici lze pojmenovat zejména po:
 - a) starých místních historicky doložených názvech,
 - b) zeměpisných názvech států, zemí, měst, pohoří, hor, řek apod.,
 - c) směru, poloze, vzhledu a charakteru ulice,
 - d) živé i neživé přírodě,
 - e) uměleckých a pohádkových motivech,
 - f) názvech profesí a prospěšných lidských činnostech,
 - g) nežijících osobnostech veřejného života, především s přihlédnutím k jejich vztahu k Ostravě a významu pro město nebo městské obvody,
 - h) významných místních právnických osobách (institucích, organizacích, spolcích aj.),
 - i) významných historických událostech, zejména těch, které se týkaly města Ostravy.
2. Při výběru názvu se pokud možno respektuje poloha ulice, její vzhled, význam a začlenění do komunikační sítě Ostravy.
3. Maximální přípustná délka názvu ulice je 48 znaků.

Článek V Jazyková stránka názvu

1. Jazyková podoba názvu ulice musí být jednoduchá, přehledná, jednoznačná a pravopisně i gramaticky správná:
 - a) název musí být hláskoslovně, tvaroslovně a způsobem tvoření spisovně český, jeho grafická podoba musí odpovídat současně platným pravidlům českého pravopisu,

- b) v odůvodněných případech lze připustit, aby základem názvu bylo zobecnělé slovo pocházející z nářečí, které na pojmenovávaném místě existovalo v zaniklém na daném místě historicky doloženém názvu; gramatický tvar a pravopis takového názvu však musí být spisovný (např. Na Burni, Na Bunčáku apod.),
- c) je-li název odvozen od jména osoby, je základem buď prosté příjmení (např. Čapkova) nebo úřední podoba dvojčlenného (výjimečně vícečlenného) pojmenování osoby, a to zásadně v pořadí: jméno a příjmení (např. Karla Čapka),
- d) tituly (akademické a jiné) a hodnosti lze uvádět pouze u názvů odvozených od jmen osob, které se proslavily v oboru činnosti s titulem či hodností souvisejícím, rovněž proto, aby se předešlo záměně s jiným jménem, např. Msgre Šrámka - Šrámkova (Fráňa Šrámek); u akademických titulů se užije nejvyšší dosažený vědecký nebo pedagogický stupeň (akademik, docent, doktor,...), a to formou oficiální zkratky (Akad., Prof., Doc., Dr., ...),
- e) pokud se v názvu objevuje datum, uvádí se vždy arabskými číslicemi a slovně vypsáním jménem měsíce,
- f) má-li být v názvu obsaženo i obecné označení ulice, užívá se výhradně těchto slov nebo zkratk: ulice (ul.), třída (tř.), náměstí (nám.), nábřeží (nábř.), sad, park.

2. Názvy ulic jsou české, do cizích jazyků se nepřekládají.

Článek VI Změny v pojmenování

1. Změny v pojmenování ulic – přejmenování – lze provádět jen v nezbytně nutných a odůvodněných případech.
2. S návrhem na přejmenování ulice je vhodné seznámit dotčené občany způsobem v místě obvyklým před projednáním v zastupitelstvu městského obvodu.
3. V případě, že výstavbou, demolicemi, terénními úpravami apod., dojde u stávajících ulic k situacím podle článku I bodu 4, přejmenuje se jedna část ulice a tím se vytvoří nová samostatná ulice s vlastním názvem.

Článek VII Zásady označování

1. Provedení, barva, velikost tabulek:

Tabulky s názvem ulice (dále jen uliční tabulky) jsou zhotoveny ze smaltovaného plechu, obdélné, ploché, s jednotným rozměrem 600 x 300 mm, modré barvy s bílým signem v okraji a s bílým nápisem. Názvy jsou uvedeny kapitálou (velkými tiskacími písmeny).

2. Umístění uličních tabulek:

- a) Uliční tabulky se připevní ve výši cca 3 metry (v odůvodněných případech níže nebo výše), ale vždy na veřejně viditelném místě, pokud možno na té straně budovy či objektu, která je rovnoběžná (nebo jen nepatrně odchýlena) se směrem ulice, jejíž název je na uliční tabulce uveden.
- b) Uliční tabulky se umísťují na začátku a na konci každé ulice. Na křižovatkách se každá z křižujících se ulic označuje alespoň jednou uliční tabulkou umístěnou na nároží v křižovatce.
- c) Z orientačních důvodů se označují uličními tabulkami i ty obslužné komunikace, jež tvoří s ulicí, k níž přiléhají, kompaktní celek.
- d) Veřejná prostranství – náměstí, nábřeží, sady a parky se uličními tabulkami označují na vhodném a veřejně viditelném místě takto:

- náměstí se označují tolika uličními tabulkami, kolik jich vyžaduje přehledná orientace, zpravidla však dvěma nebo třemi,
 - nábřeží se označují stejně jako ulice s tím, že uliční tabulky nesou budovy na téže straně uliční fronty,
 - sady a parky lze označit i speciálními většími tabulkami s názvem, které lze umístit u vchodů nebo na přístupových cestách k sadu či parku.
- e) Výrobu uličních tabulek zajišťuje odbor vnitřních věcí Magistrátu města Ostravy. Městské obvody umístí uliční tabulky do 30 dnů od jejich převzetí s výjimkou tabulek, které slouží jako nezbytná rezerva. Umístění tabulek provádějí městské obvody na svůj náklad.

Článek VIII

Zásady označování městských obvodů a jejich částí

1. Označení městských obvodů a jejich částí jsou zhotovena z plechu, oválná, plochá, s jednotným rozměrem 100 x 70 cm, bílá a s modrým nápisem. Názvy jsou uvedeny kapitálou (velkými tiskacími písmeny).
2. Označení jsou opatřena znakem města Ostravy s nápisem Statutární město Ostrava, názvem obvodu, popřípadě názvem části městského obvodu a znakem městského obvodu.
3. Označení se připevňují na sloupky, a to ve výši cca 3 metrů, na hranicích městského obvodu.

Článek IX

Postup při navrhování, projednávání a rozhodování o názvech ulic

1. Navrhování názvů ulic a veřejných prostranství:

- a) Návrhy na pojmenování či přejmenování ulic názvy mohou předkládat členové zastupitelsva města, rada města, orgány městských obvodů, občané města Ostravy a právnické osoby se sídlem na území statutárního města Ostravy.
- b) Návrh musí být opatřen u právnických osob razítkem a podpisem osoby oprávněné za danou právnickou osobu jednat, u občanů podpisem a adresou trvalého pobytu. Návrh je možné podat také elektronicky, a to odesláním na oficiální elektronickou podatelnu Magistrátu (v tomto případě musí být návrh opatřen kvalifikovaným elektronickým podpisem) nebo zasláním do datové schránky města.
- c) Návrhy na pojmenování či přejmenování ulic předkládá odbor vnitřních věcí Magistrátu města Ostravy městským obvodům, na jejichž území se dotčená ulice nachází, a požádá je o vyjádření jejich stanoviska do 90 dnů. Následně bude návrh včetně stanoviska městského obvodu (případně po uplynutí lhůty 90 dnů bez stanoviska) předložen orgánům města k projednání.

2. Projednávání návrhů názvů ulic a veřejných prostranství:

2.1. Projednání návrhů v komisi rady města, do jejíž působnosti spadá problematika městského názvosloví:

- a) Komise projednává návrhy z hlediska zásad stanovených v těchto pravidlech.
- b) Návrh na pojmenování či přejmenování ulice musí být předložen komisi k posouzení před projednáním v orgánech města (konkrétně před projednáním v radě města):
 - komise doporučí pojmenování či přejmenování s tím, že navrhovaný název je v souladu s těmito pravidly, nebo
 - komise doporučí pojmenování či přejmenování s tím, že navrhovaný název nevyhovuje či není v souladu s těmito pravidly, a proto komise navrhne vhodnější název, nebo
 - komise nedoporučí pojmenování či přejmenování.

2.2. Projednání návrhů v orgánech města:

Materiály ve věcech pojmenování ulic a veřejných prostranství zpracovává a předkládá orgánům města odbor vnitřních věcí Magistrátu města Ostravy v souladu s platnými jednacími řády rady města a zastupitelstva města.

Článek X

Závěrečná ustanovení

1. Pravidla byla schválena usnesením rady města číslo 01206/RM2226/24 ze dne 11. 4. 2023 a nabývají účinnosti 12. 4. 2023.
2. Nabytím účinností těchto Pravidel se ruší Pravidla městského názvosloví, zásady označování ulic a jiných veřejných prostranství, zásady označování městských obvodů a jejich částí schválena usnesením rady města číslo 05090/RM1418/73 ze dne 1. 11. 2016.
3. Tato Pravidla nemají retroaktivní účinnost a nevztahují se na ulice pojmenované před datem jejich účinnosti.